

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κλεισούρας 8 Ν. Ηράκλειο 14121 Τηλ-Fax: 210-2832243

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Περίοδος Α' • Έτος 13ο • Αριθμός φύλλου 52 • Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2008

Η Χρύσω πριν 553 χρόνια

Στα δύο τελευταία τεύχη του περιοδικού «Ευρυτανικά Χρονικά», που εκδίδεται από την Πανευρυτανική Ένωση, ο ιστοριοδίφης κ. Ανάργυρος-Γιάννης Μαυρομύτης δημοσιεύει ένα φορολογικό κατάστιχο (κατάλογο) του σαντζακίου (επαρχίας) Τρικάλων, στο οποίο οι περιοχές Αγράφων, Καρπενησίου και Κραβάρων υπάγονταν διοικητικά και δημοσιονομικά. Το κατάστιχο αυτό αναφέρεται στα έτη 1454 - 1455, ένα χρόνο δηλαδή μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης.

Στο κατάστιχο αυτό υπάρχει ο παρακάτω πίνακας που αναφέρεται στο χωριό μας.

Χωριό Χρύσω (HIRSOVA)

Σιτάρι	90 κοιλιά, επί 8, σύνολο άσπρα	720
Κριθάρι	90 » επί 5, » »	450
Δεκάτη στα αμπέλια	» » » » » »	200
» » κουκούλια	» » » » » »	20
» » μελίτσια	» » » » » »	50
» » στο λινάρι	» » » » » »	100
Δεκάτη στα καρύδια	» » » » » »	30
Φόρος για μύλους	2	20
Προσωπικός φόρος	» » » » » »	3960
Φόρος στους χοίρους	» » » » » »	10
Νοικοκυριά	183	
Ανύπαντροι	29	
Χήρες	12	
Σύνολο	άσπρα	5560

Από τον παραπάνω πίνακα μπορούμε να συνάγουμε αρκετές πληροφορίες για το χωριό μας. Παρατηρούμε ότι εκείνη την εποχή, πριν δηλαδή 553 χρόνια, υπήρχαν στη Χρύσω 183 νοικοκυριά. Αν υποθέσουμε ότι κάθε νοικοκυριό αποτελείτο από 4 έως 6 τουλάχιστον άτομα, συμπεραίνουμε ότι ο πληθυσμός του χωριού μας, με τους συνοικισμούς του (Δάφνη, Άγιο Δημήτριο, Γάβρινα, Γούρδεση, Μέγα Χωράφι, Παλιχώρι), ξεπερνούσε τα 1.100 άτομα.

Λινάρι

μα.

Παρατηρούμε ότι είχε 2 μύλους και παρήγαγε σιτάρι, κριθάρι και λινάρι. Συγκεκριμένα παρήγαγε 90 κοιλιά σιτάρι (17 τόνους), 90 κοιλιά κριθάρι (14 τόνους). Σπουδαία θέση στην οικονομία του χωριού μας κατείχαν η αμπελοργία, η μελισσοκομία, η παραγωγή καρυδιών και τα κουκούλια (μεταξοσκώληκες).

Στην Ευρυτανία, όσο και αν σήμερα ακούγεται παράξενα, υπήρχε μέχρι τα μέσα του αιώνα που πέρασε συστηματική καλλιέργεια και εμπόριο μεταξόσπορων. Οι κάτοικοι ορισμένων χωριών (Κεράσοβο, Μαραθιά, Καλεσμένο, Βίνιανη, Φραγκίστες, Στένωμα, Φουρνά, Ρεντίνα, Γοριανάδες, Κορυσχάδες, Νόστιμο, Βουτύρο, Κλαψί, Μικρό και Μεγάλο Χωριό), ασχολούνταν συστηματικά με την καλλιέργεια των μεταξόσπορων.

Στο βιβλίο του Δ. Ι. Χουτόπουλου «Εκθεσις περί σηροτροφίας στην Ευρυτανία» αναφέρεται ότι μέχρι το 1880 η Ευρυτανία ήταν η κατεξοχήν σηροτρόφος επαρχία της Ελλάδας. «Απασαι δε αι λοιπαί επαρχίαι, επρομηθεύοντο τον σπόρον» απ' αυτήν. Ευνοϊκοί παράγοντες για την ανάπτυξη της σηροτροφίας υπήρξαν οι κλιματολογικές συνθήκες, αλλά και οι οικίες των Ευρυτάνων που «κατά το πλείστον είναι αρκετά ευρύχωροι, ευάεροι και καλώς εκτιμμένοι, ώστε να δύνανται να φιλοξενώσι τον μεταξοσκώληκα συμφώνως προς τας υγιεινάς αυτού απαιτήσεις».

Τα έσοδα από την εκτροφή του μεταξοσκώληκα κατείχαν πρωτεύουσα θέση στα οικονομικά κάθε οικογένειας. Ο δε ερευνητής Γ.Δ. Στάθης αναφέρει ότι η ετήσια εξαγωγή μεταξίου από ορισμένα χωριά έφτανε τις 4.000 οκάδες. Στην Ανατολική Φραγκίστα καλλιεργούσαν συστηματικά τον μεταξοσκώληκα μέχρι και το 1966, με τελευταίους καλλιεργητές τους απόγονους του παπά Κώστα Τσιούμα.

Για την ευκολότερη ανάγνωση του πίνακα παραθέτω τις παρακάτω πληροφορίες:

Το κοιλό: Είναι μέτρο χωρητικότητας, με το οποίο μετρούσαν

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΑΝΕΣΤΗ!!!

Η εορτή του Πάσχα

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη γιορτή του χριστιανισμού. "Εορτών εορτή και πανηγυρίς εστί πανηγύρευν" λέει το τροπάριο. Η λέξη Πάσχα προέρχεται από την Αραμαϊκή και Εβραϊκή λέξη "Πεσάχ" και "Πόσχα" που σημαίνουν "πέρασμα", και συμβολίζουν το πέρασμα του Εβραϊκού Λαού από την Αίγυπτο στην ελευθερία,

Συνέχεια στην 3η σελ.

Ο χορός του Συλλόγου μας

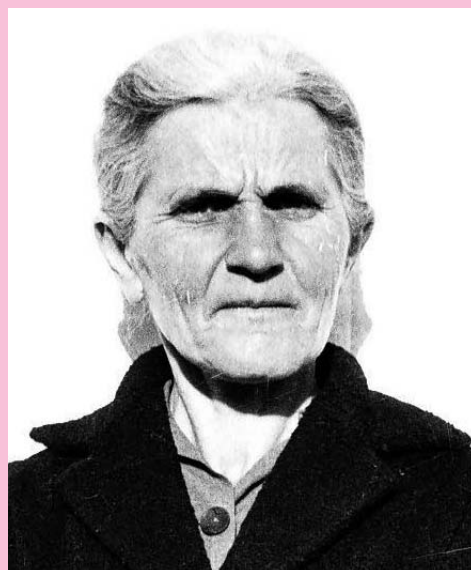
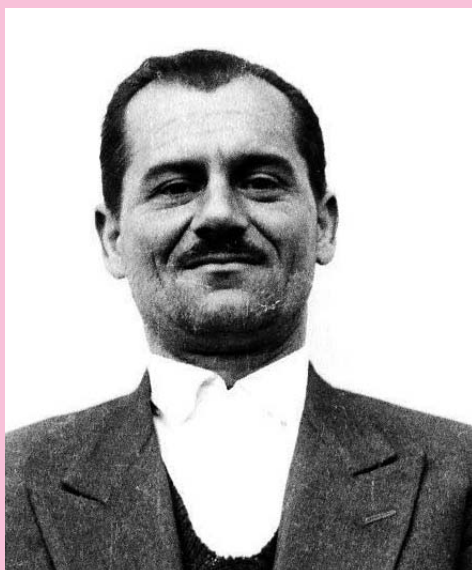
Όπως γνωρίζετε την Κυριακή 6 Απριλίου είχαμε προγραμματίσει τον ετήσιο χορό του Συλλόγου μας. Το θλιβερό άγγελμα όμως του θανάτου του συγχωριανού μας **Αντώνη Δ. Καρανίκα** πάγωσε όλους τους Χρυσιώτες. Πάγωσε την ψυχή και τη διάθεσή τους. Μεγάλη απώλεια για τους γονείς του αλλά και για όλους μας.

Γ' αυτό θεωρήσαμε σκόπιμο να ακυρώσουμε την προγραμματισμένη εκδήλωση και να την μεταφέρουμε για την **Κυριακή 11 Μαΐου 2008 και ώρα 12:30** στο κέντρο δεξιώσεων Άστρα club restaurant (τηλ. 22940-97315) που βρίσκεται στη Νέα Μάκρη, 31ο χλμ. Λεωφ. Μαραθώνα, δίπλα στο super market «Lidl».

ΠΑΛΙΕΣ ΜΝΗΜΕΣ - ΤΩΡΙΝΕΣ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ

Στο τεύχος που κρατάτε δημοσιεύουμε τέσσερις φωτογραφίες, από το αρχείο του **Ηλία Αντ. Καρανίκα**.

Απεικονίζονται σε αυτές από αριστερά οι: **Καράνη Ουρανία, Πολυχρόνης Δημήτριος, Καρανίκα Ευαγγελία και Μούτσελος Δημήτριος.**

Η Χρύσω πριν 553 χρόνια

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

την παραγωγή των σιτηρών και οσπρίων στ' αλώνια και είναι διαφόρου βάρους ανάλογα με το είδος. Ένα κοιλό (Τρικάλων) σιτάρι αντιστοιχεί με 150 οκάδες.

Ένα κοιλό κριθάρι αντιστοιχεί με 125 οκάδες.

Η οκά: Είναι τουρκική μονάδα βάρους, που υποδιαιρείται σε 400 δράμια ή 1282 γραμμάρια. Καταργήθηκε από την 1η Ιουλίου 1958 και αντικαταστάθηκε από το κιλό.

Άσπρο: Ρωμαϊκό, βυζαντινό και αργότερα τουρκικό αργυρό νόμισμα, το οποίο αντικαταστάθηκε με το γρόσι.

Δεκάτη: Σύστημα φορολογίας, που συνίστατο στην υποχρεωτική εισφορά του ενός δεκάτου (10%) της παραγωγής ή του εισοδήματος. Η δεκάτη πληρωνόταν στο είδος παραγωγής, (σιτηρά, λάδι, κρασί, κηπευτικά, μέλι και άλλα είδη). Τα εισπράτταν ειδικοί υπάλληλοι ή οι προεστοί και τα παρέδιναν στο Δημόσιο. Συνήθως τα πουλούσαν με πλειοδοσία, χωριστά κάθε είδος και ο τελευταίος πλειοδότης πλήρωνε στο Δημόσιο και τα εισέπραττε ο ίδιος με δικούς του υπαλλήλους. Ήταν οι «δεκατιστάδες», που παρακολουθούσαν τους γεωργούς στα αλώνια και μετρούσαν τα σιτηρά, στα ελαιοτριβεία για το λάδι, και γενικά όλα τα προϊόντα, ανάλογα με το είδος που παρήγαγαν και εισέπρατταν τη δεκάτη.

Έτσι δημιουργήθηκε μια τάξη εμπόρων, πολλοί από τους οποίους εργάζονταν με δικαιοσύνη και αμεροληψία, εισπράττοντας το δίκαιό τους, άλλοι όμως προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να συγκεντρώσουν μεγαλύτερα κέρδη, ήταν αυστηροί και δεν μετρούσαν κανονικά και γίνονταν αντιπαθητικοί στη γεωργική τάξη.

Λινάρι: Πώδες φυτό που καλλιεργείται για τις κλωστικές ίνες του από τις οποίες κατασκευάζονται λινά νήματα και υφάσματα.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου

Διακεκριμένη τιμή στο Μιχάλη Σταφυλά

Κατά τη διάρκεια της εόρτιας εκδήλωσης που διοργάνωσε στις 20 Ιανουαρίου ε.ε., στην Αθήνα η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ, τιμήθηκε ο καταξιωμένος λογοτέχνης και πολυγραφότατος συγγραφέας **Μιχάλης Σταφυλάς**, Διευθυντής του επιστημονικού περιοδικού «Πνευματική Ζωή», εστεμμένος με πολλές τιμητικές διακρίσεις και βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών.

Μετά τις ευλογίες της όλης εκδήλωσης από τους Αιδεσιμολογιότατους Πρωτοπρεσβυτέρους Πατέρες Κωνσταντίνο Βαστάκη, Ιωάννη Διώτη και Ευάγγελο Καυκιά, ο πρόεδρος της Εταιρείας **Ιωάννης Ζούμπος** στο σύντομο χαιρετισμό που απηύθυνε, καλωσόρισε τους προσελθόντες, προέβη στις καθευμένες ευχές για τον καινούριο χρόνο και αναφέρθηκε με λίγα λόγια στον τιμώμενο Ευρυτάνα και στο πολυσύνθετο έργο του.

Στη συνέχεια, η Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Βουλευτής, Υφυπουργός και Αντιδήμαρχος Αθηναίων κυρία **Κέλλυ Μπουρδάρα** μίλησε για το Μιχάλη Σταφυλά, το πολυσήμαντο έργο του και τη συμβολή του στα ελληνικά γράμματα.

Ο Ιωάννης Ζούμπος ευχαρίστησε την ομιλήτρια, η οποία με ευσύνοπτο λόγο, ενάργεια, λεξιλογικό πλούτο και ακριβή τεκμηρίωση παρουσίασε με επιτυχία τον κορυφαίο συμπολίτη μας με τις δεκάδες των βιβλίων που συνέγραψε και τις εκατοντάδες των δημοσιευμάτων που συνέταξε. Οι αξιότιμοι κύριοι **Ηλίας Καρανίκας**, Βουλευτής Ευρυτανίας, και **Κωνσταντίνος Κοντογεώργος** Νομάρχης Ευρυτανίας αφού απένειμαν στο Μιχάλη Σταφυλά το μετάλλιο της Εταιρείας ο πρώτος και τιμητικό δίπλωμα ο δεύτερος, απηύθυναν σύντομο χαιρετισμό.

Ο Μιχάλης Σταφυλάς ευχαρίστησε την Εταιρεία Ευρυτάνων Επιστημόνων για την προσγενομένη σ' αυτόν τιμητική διάκριση, την ομιλήτρια Κυρία Μπουρδάρα για τον υποδειγματικό τρόπο της ομιλίας της, τους αξιωματούχους Ευρυτάνες για το χαιρετισμό τους, και τους προσελθόντες στην εκδήλωση, που τον τίμησαν με την παρουσία τους.

Το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης κάλυψαν η κοπή της βασιλόπιττας, η δεξίωση και η επακολουθήσασα επίδοση 40 δώρων στους τυχερούς, προσφορά των Ευρυτάνων επιχειρηματιών κυρίων **αδελφών Χόντου, Κωνσταντίνου Αθράμπου, Γεωργίου Καθθαδία και Αθανασίου Μπακογιώργου**, τους οποίους ευχαριστούμε και από αυτή τη θέση. Στην εκδήλωση, που σημείωσε - κατά γενική ομολογία - μεγάλη επιτυχία, παραβρέθηκαν 250 μέλη και φίλοι της Εταιρείας. Σε όλους αυτούς η Εταιρεία διένειμε δωρεάν δύο έντυπα τα κείμενα των οποίων αναφέρονται στις εκδηλώσεις που διοργάνωσε κατά τα έτη 2006 και 2007, τιμώντας τον αείμνηστο **Πάνο Ι. Βασιλείου** και τους **Ευάγγελο Οικονόμου και Δημήτριο Κουτρούμπα**.

Ι. Γ. Ζούμπος

Η γλυκιά πλευρά της ζωής
Η φίρμα **Rammos** εκτελεί παραγγελίες γενεθλίων, γάμων, κ.λ.π.
Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά, γλυκά με την καλύτερη ποιότητα

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ Α/ΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ

Καταστήματα Λαμίας: Πλ. Πάρκων τηλ: 22310-38887

Τρούμαν 4 τηλ: 22310-31867 Πατρόκλον 45 τηλ: 22310-46050

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:

Καρπενησίου 20 Λαμία τηλ: 22310-22913

Κοπή πίτας και βράβευση εντύπων

Πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 2 Μαρτίου 2008 στο ξενοδοχείο CARAVEL η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας της Ομοσπονδίας Ευρυτανικών Συλλόγων. Η εκδήλωση αυτή συνδυάστηκε και με την βράβευση των Ευρυτανικών Πολιτιστικών Συλλόγων, που εκδίδουν ανελλιπώς εφημερίδες και περιοδικά.

Στην πολύ καλά οργανωμένη εκδήλωση παρέστη πλήθος Ευρυτάνων μεταξύ των οποίων και εκπρόσωποι, πρόεδροι και εκδότες εντύπων από τριάντα επτά (37) συλλόγους, καθώς και πάρα πολλοί εκπρόσωποι Συλλόγων, μέλη της Ο.Ε.Σ.

Την κοπή της βασιλόπιτας ευλόγησαν οι Ευρυτάνες ιερείς πατήρ Δημήτριος Παπασπύρος, πατήρ Δημήτριος Σκόνδρας και πατήρ Χρήστος Αλεξιάς. Ακολούθως ο Γεν. Γραμματέας του Δ.Σ της Ο.Ε.Σ. **Σεραφείμ Σκάνδαλος** προσφώνησε τους επισήμους.

Χαιρετισμό απηύθυναν οι κ. **Γεώργιος Σοφρώνης**, εκπρόσωπος του βουλευτή Ευρυτανίας **Ηλία Καρανίκα**, η κ. **Μαρία Παναγιωτοπούλου** αντινομάρχης Ευρυτανίας, μεταφέροντας ταυτόχρονα και το μήνυμα του Νομάρχη Ευρυτανίας. Στη συνέχεια το λόγο πήρε η Πρόεδρος του Δ.Σ της Ο.Ε.Σ. **Βασιλική Χαλκιά**. Μετά την ομιλία της προέδρου απονεμήθηκαν οι τιμητικές διακρίσεις στους Ευρυτανικούς Συλλόγους.

Η διάρκεια της εκδήλωσης ξεπέρασε τον προβλεπόμενο χρόνο επειδή όλοι οι βραβευθέντες υπεύθυνοι των εντύπων συγκινημένοι από την εκδήλωση για την βράβευσή τους ζητούσαν το λόγο, για να εκφράσουν τις ευχαριστίες τους, για την τιμή που έγινε προς το Σύλλογό τους.

Από αριστερά: Ο κ. Παπαδόπουλος, η κ. Χαλκιά Βασιλική και ο κ. Τριανταφύλλου Γρηγόρης

Την τιμητική διάκριση για τον Σύλλογό μας παρέλαβε, από τον καθηγητή Πανεπιστημίου κ. Παπαδόπουλο, ο υπεύθυνος έκδοσης των «Χρυσιώτικων Νέων» κ. **Γρηγόρης Τριανταφύλλου**. Παρέστησαν δε στην εκδήλωση η πρόεδρος του συλλόγου μας και πρόεδρος της Ο.Ε.Σ. κ. **Βασιλική Χαλκιά**, η αντιπρόεδρος κ. **Έρση Κλημεντζου**, ο Γ. Γραμματέας κ. **Χαράλαμπος Μπετχαβάς** και ο κ. **Αντώνης Καρανίκας**.

Το συντονισμό όλης της εκδήλωσης είχαν η Πρόεδρος κ. Βασιλική Χαλκιά, ο Γεν. Γραμματέας Σεραφείμ Σκάνδαλος και ο Οργανωτικός Γραμματέας Κων/νος Καλτσούνης στους οποίους αξίζουν συγχαρητήρια.

**ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ
ΠΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙ ΖΟΥΣΕ Ο ΕΥΡΥΤΑΝΑΣ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ**

Τηλέφωνα συνεννόησης:
22370-41502 – 41245
Ημέρες – Ώρες Λειτουργίας:
Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή
και αργίες
10.30 – 15.00 από 1/10 έως 31/5
10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00
από 1/6 έως 30/9

Η εορτή του Πάσχα

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

προς τη γη της επαγγελίας.

Η τελετή της εορτής του Πάσχα στους Εβραίους άρχιζε το βράδυ της 14ης του μηνός Νισάν πριν από τη δύση του ηλίου, και περιελάμβανε διάφορα έθιμα. Με το "Πισάχ" -η λέξη σημαίνει διάβαση- οι Αιγύπτιοι γιόρταζαν τη διάβαση του ηλίου από τον ισημερινό, την εαρινή δηλαδή ισημερία και μαζί της τον ερχομό της άνοιξης.

Οι Εβραίοι καθιέρωσαν και αυτοί τη γιορτή με την ονομασία "Πεσόχ" (διάβαση- υπέρβαση) σε ανάμνηση της απελευθέρω-

σής τους από τους Αιγυπτίους και της διάβασης της Ερυθράς θάλασσας. Παράλληλα όμως και για να χαιρετίζουν το τέλος του χειμώνα και την αρχή της άνοιξης.

Στη χριστιανική γιορτή δόθηκε το όνομα "Πάσχα" και με απόφαση της Α' Οικουμενικής Συνόδου, το 325 μ.Χ., ορίστηκε να γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά από την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας. Το Πάσχα, ο λαός, μαζί με την "εκ νεκρών Ανάσταση" του Χριστού, τη νίκη Του δηλαδή ενάντια στο θάνατο, γιορτάζει και την ανάσταση της άνοιξης, το ξύπνημα της φύσης μετά τη νάρκη του χειμώνα.

Πασχαλινό αρνί

Από την τελετή της εορτής του Πάσχα στους Εβραίους προέρχεται και το έθιμο του θυσιαζόμενου αμνού, με το αίμα του οποίου έβαφαν την είσοδο των σπιτιών τους, κατ' αναπαράσταση της νύκτας της εξόδου από την Αίγυπτο.

Στο πασχαλινό δείπνο υπήρχαν επίσης πικρά χόρτα σε ανάμνηση της πικρίας από την δουλεία στην Αίγυπτο, οίνος, αλλά και άζυμος άρτος σε υπενθύμιση της βιαστικής αναχωρήσεως από την Αίγυπτο. Μετά την

έλευση του Χριστού, ο ίδιος θυσιαζόμενος υπήρξε ο "αμνός" του Θεού, ο οποίος "πήρε" τη θέση του πασχαλινού αμνού, αφού θυσιάστηκε για την ανθρωπότητα. **Οι αμνοί είναι από τα πιο αναγνωρίσιμα σύμβολα του Πάσχα, καθώς συμβολίζουν το Χριστό.** Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής είχε παρομοιάσει το Χριστό με τον "Αμνό του Θεού, ο οποίος θα πάρει μαζί του την αμαρτία του κόσμου". Επίσης, πολλοί μύθοι της Άνοιξης σχετίζονται με τον θάνατο και την ανάσταση κάποιου θεού. Υπάρχουν κυρίως δύο τρόποι με τους οποίους οι θεοί πεθαίνουν την άνοιξη:

1ος. Με διαμελισμό συνήθως σε 14 ή σε 7 κομμάτια, όπως στην περίπτωση του Διόνυσου Ζαγρέα στην Ελλάδα και του Όσιρι στην Αίγυπτο. Ο διαμελισμός συμβολίζει την ανάγκη για εξάπλωση της πνευματικής ουσίας του θεού, αλλά και των διδασκαλιών. Ακριβώς τον ίδιο συμβολισμό συναντάμε στο μυστήριο της θείας κοινωνίας, που υπάρχει σε διάφορες θρησκείες, όπου μοιράζεται στους πιστούς κρασί και ψωμί, συμβολίζοντας το σώμα και το αίμα του θεού.

Επίσης ο θάνατος του αρνιού και ο διαμελισμός του για να φαγωθεί συμβολίζει ακριβώς το ίδιο πράγμα. Το αρνί αποτελεί ένα κατεξοχήν σύμβολο, με την έννοια της αθωότητας και της αγνότητας κυρίως σε πνευματικό επίπεδο, έτσι με τον διαμελισμό του επιτρέπει στους ανθρώπους την επικοινωνία με την αγνότητα αυτή.

Κεριά και πυροτεχνήματα

Είναι σύμβολα ελληνικά. Τα κεριά είναι εκκλησιαστικά μαζί και κοσμικά. Κοσμικά είναι κυρίως το μέρος τους που αφορά τις κορδέλες: γαλάζιες για τα αγόρια και ροζ για τα κορίτσια. Κοινά στα κεριά έρχονται και τα ποικίλα φωτοτεχνήματα, που είναι σα γέφυρα σήμερα ανάμεσα στο φως της Ανάστασης και στους παλιούς πυροβολισμούς.

Πασχαλινά κόκκινα αυγά

Ένα άλλο έθιμο των ημερών είναι τα Πασχαλινά κόκκινα αυγά, τα οποία συμβολίζουν το αίμα του Ιησού Χριστού που έσταξε όταν τον λόγισσε ο Ρωμαίος στρατιώτης. Σύμφωνα όμως με τον Κοραή τα κόκκινα αυγά συμβολίζουν το αίμα των προβάτων με το οποίο οι Ιουδαίοι έβαψαν τις οικίες τους, για να αποφύγουν την "υπό εξολοθρευτικού Αγγέλου φθοράν". Είναι παγκόσμια σχεδόν η χρήση τους στον χριστιανικό κόσμο τις μέρες του Πάσχα. Οι ερμηνείες που δίνονται για την προτίμησή τους και μάλιστα σε χρώμα κόκκινο, είναι πολλές. Υποστηρίζουν ότι το αυγό συμβολίζει την ανανέωση της ζωής. Για το χρώμα του λέγεται ότι θυμίζει το αίμα του Χριστού. Αλλά είναι γνωστή και η λαϊκή παράδοση που λέει: "...όταν είπαν ότι αναστήθηκε ο Χριστός, κανείς δεν το πίστευε. Μια γυναίκα μάλιστα που κρατούσε ένα καλάθι με αυγά, φώναξε: — Μπορεί από άσπρα να γίνουν κόκκινα αυτά τα αυγά; Και πράγματι έγιναν!"

— Υπάρχει βέβαια και η ορθολογική ερμηνεία: Τώρα τη Σαρακοστή νηστεύουν οι περισσότεροι και γι' αυτό τα αυγά περισεύουν. Είναι κιόλας η εποχή που οι κόττες τα γεννούν με αφρονία. Τι θα τα έκαναν τόσα αυγά οι νοικοκυρές; Τα φύλαγαν λοιπόν για το Πάσχα, κι όταν έβρισκαν ευκαιρία, άρχιζαν να τα κάνουν δώρα-αμοιβή στα παιδιά: την Πρωτομαρτιά για τα κάλαντα με τα χελιδονίσματα, το Σάββατο του Λαζάρου και την Μεγάλη Πέμπτη, το ίδιο. Αλλά πιο πολύ την ημέρα της Λαμπρής τ' αυγά ήταν το πρόχειρο κι άφθονο φαγώσιμο, που μπορούσαν να φιλέψουν.

Τα έβαφαν λοιπόν κόκκινα, που είναι χρώμα χαρούμενο και ξεροκιστικό, τα έβαφαν και κίτρινα και μπλε και ροζ, ή τα άφηναν άσπρα, αν είχαν πένθος. Συχνά τα στόλιζαν με ζωγραφιές, για να γίνουν πιο ευχάριστα. Τα πλούμιζαν τεχνικά, με μαργαρίτες και φτέρες και μ' αγριολούλουδα του ελλη-

νικού κάμπου.

- Από το αυγό ξεπήδησαν έπειτα πλήθος συγγενικά σύμβολα: είναι τα κίτρινα πουλάκια, οι νεοσσοί που βγαίνουν από τ' αυγό, έπειτα οι κόττες που γεννούν, οι φωλιές όπου βρίσκονται κι ο κόκορας που τα φέρνει...

- Επίσης πολύ πριν από την εμφάνιση του Χριστιανισμού, οι πρόγονοί μας έβαφαν και διακοσμούσαν τα αυγά για να γιορτάσουν τη συνέχιση της ζωής. Τα αυγά θεωρούνταν τότε τα τέλεια δώρα της φύσης, τα οποία χρονο με το χρόνο οδηγούσαν στην τελειοποίηση.

- Το αυγό, πανάρχαιο σύμβολο της γέννησης του κόσμου, της γέννησης της ζωής, το συναντάμε σε πολλές λατρείες, τόσο πρωτόγονες, όσο και περισσότερο εξελιγμένες. Έχει μέσα του δύναμη ζωική και πίστευαν πως μπορούσε να την μεταδώσει στους ανθρώπους, τα ζώα, τα φυτά. Τα χρωματιστά αυγά και ιδιαίτερα τα κόκκινα μνημονεύονται για γιορταστικούς σκοπούς στην Κίνα ήδη από τον 5ο αιώνα και στην Αίγυπτο από το 10ο.

Το τσουγκρίσμα των πασχαλινών αυγών

- Το τσουγκρίσμα των πασχαλινών αυγών, συμβολίζει την Ανάσταση του Χριστού, καθώς το αυγό συμβολίζει τη ζωή που κλείνει μέσα του. Όταν το κέλυφος του αυγού σπάσει με το τσουγκρίσμα, γεννιέται μια ζωή, έτσι και το πασχαλινό αυγό συμβολίζει το σπάσιμο του τάφου του Χριστού και την Ανάστασή Του.

Το αυγό βέβαια σε όλες σχεδόν τις αρχαίες κοσμογονίες συμβόλιζε την γέννηση του σύμπαντος και της ζωής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το σύμβολο των ορφικών Μυστηρίων που ήταν ένα φίδι τυλιγμένο γύρω από ένα "αυγό", που συμβόλιζε τον κόσμο που περιβάλλεται από το Δημιουργικό πνεύμα. Στο επίπεδο της μύησης και της φιλοσοφίας, συμβόλιζε τον νεόφυτο, που την στιγμή της μύησης έσπαγε το κέλυφος του αυγού και ένας καινούργιος πνευματικός άνθρωπος γεννιόταν.

Το ζωντανό '21

Του Διονύση Παρούτσα

Είναι αλήθεια ότι 184 χρόνια δεν είναι λίγα. Ο,τιδήποτε έχει συμβεί σε διάστημα τόσων πολλών ετών, είναι πλέον Ιστορία, έχει καταγραφεί, αναλυθεί, ερευνηθεί από κάθε πιθανή και απίθανη σκοπιά. Στο πέρασμα τόσο πολύ χρόνου, άλλαξαν κοινωνικοπολιτικές συνθήκες και καθεστώτα τόσες φορές, που δόθηκε η ευκαιρία στην κάθε πλευρά να πει, να καταγράψει και να εδραιώσει την άποψή της για τα γεγονότα.

Θα αναρωτηθεί ίσως κανείς, τι ρόλο παίζει η πολιτική κατάσταση στην παρουσίαση ενός ιστορικού συμβάντος.

Όχι μόνο η πολιτική κατάσταση αλλά και οι κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν, επηρεάζουν την κρίση των ιστορικών που βλέπουν και διαβάζουν τις πηγές τους μέσα από το πνεύμα της δικής τους εποχής, και προσπαθούν να το ερμηνεύσουν με δικά τους βιώματα. Είναι βέβαια υποκειμενικό αυτό, αλλά δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά.

Έτσι ο Μακρυγιάννης, εκτός από τις μάχες με τους Τούρκους που έδωσε νικηφόρα, εκτός από τις ταλαιπωρίες και το κυνηγητό που υπέστη από τους συμπατριώτες του κατά τη διάρκεια αλλά και μετά την επανάσταση, αναγκάστηκε να διαβεί δια πυρός και σιδήρου και από τις ανέρες μάχες των "κονδυλοφόρων" που ακολούθησαν και προσπάθησαν να τον αναλύσουν και να τον εγκλωπώσουν, πολύ μετά απ' ότου είχε πεθάνει! Αναφέρθηκε ως στυλοβάτης της άρχουσας τάξης και των πλουσίων, αφού ο ίδιος επανειλημμένα είχε υποστηρίξει την αξία της ατομικής ιδιοκτησίας και των "ικανών" αρχηγών, ενώ θεωρήθηκε και εκπρο-

σωπος των "λούμπεν" στοιχείων με την αμεσότητα και την απλότητα των λόγων του, όντας γέννημα - θρέμμα της "λαϊκής" τάξης!

Καθένας ανάλογα με τη δική του πολιτική τοποθέτηση, ερμηνεύει τον κόσμο και την ιστορία και αυτό είναι αναπόφευκτο, ακόμα και σε κείνους που προσπαθούν απεγνωσμένα να το αποφύγουν. Ακόμα και στην απλή παράθεση των γεγονότων ένας σύνδεσμος, ή ένα επίθετο, μπορεί να δημιουργήσει διαφορετική ερμηνεία, να προδιαθέσει και τελικά να προξενήσει την επιθυμητή εντύπωση.

Όμως αυτή η θεώρηση είναι των ...θεωρητικών. Αυτών που προσπαθούν μέσα από τα γραφτά τους να δώσουν την επιθυμητή διάσταση στην ιστορία για να δικαιολογήσουν τις δικές τους επιλογές.

Ο απλός κόσμος έχει εντελώς διαφορετική οπτική. Θα ακουστεί ίσως αστειό, αλλά ακόμα και σήμερα, 184 χρόνια μετά την έναρξη της εθνικής παλιγγενεσίας, υπάρχουν άνθρωποι που έχουν την αίσθηση ότι οι προσωπικότητες των ηρώων που έζησαν και έδρασαν στα μέρη τους είναι οντότητες υπαρκτές και όχι θρύλοι και παραμύθια.

Υπάρχει ένα πανέμορφο χωριό στις κορυφές των Αγράφων, η Χρύσω (και σίγουρα δεν είναι το μόνο), για τους κατοίκους του οποίου, ο Κατσαντώνης ή ο Πατρο - Κοσμάς (Κοσμάς ο Αιτωλός), είναι άνθρωποι καθημερινοί, κάτι σαν τους καπεταναίους της αντίστασης και του εμφυλίου, που πέρασαν από το χωριό τους, στάθηκαν στη θύρα, ήπιαν νερό, μίλησαν σ' εκείνη τη συγκεκριμένη πέτρα. Του "Βελή το Μνήμα" δεν είναι απλό τοπωνύμιο, είναι

ακριβώς ο τόπος της μεγάλης μάχης που λευτέρωσε τον τόπο από τον θρανή του Αλήπασα και τις εξουθενωτικές του φορολογίες. Βράδια ολόκληρα περνάνε και ξαναπερνάνε στο καφενείο οι μνήμες με το πώς κατασκήνωσε ο Βεληγκέκας "σ' ενού παπά το σπίτι", πώς τον φώναξαν και τον ενημέρωσαν για τη θέση του Κατσαντώνη, πώς έγινε ο σκοτωμός του.

Οι σχέσεις του κλεφταρματολού με τον αδερφό του το Λεπενιώτη, ο σκοτωμός του δεύτερου στη Φουρνά, είναι λες κι έγιναν χτες, λες και το διάβασαν στην εφημερίδα.

Αυτή η στάση των απλών αγράμματων χωριωτών, στην πλειοψηφία τους ηλικιωμένων είναι τόσο συγκινητική και τόσο απροσδόκητη, αν σκεφτεί κανείς ότι τα εγγόνια τους στις πόλεις δεν ξέρουν καν τι επέτειος είναι μεθαύριο.

Θα ξαναδούμε στις τηλεοράσεις τα παιδάκια να συγγέουν την Κατοχή και τους Γερμανούς με τον Παλαιών Πατρών Γερμανό και τον Μάρκο Μπότσαρη. Και ίσως να είναι αναμενόμενο αυτό, όταν η Ιστορία στην παρούσα συγκυρία δεν επιτελεί το ρόλο που καλούταν να επιτελέσει προ μιας - δυο δεκαετιών.

Πώς για παράδειγμα θα διδάξει ένας δάσκαλος την αντίσταση στη Γερμανική Κατοχή και την απάνθρωπη στάση των κατακτητών, όταν απευθύνεται σε παιδάκια που είναι εγγόνια εκείνων των ανθρώπων και που βρίσκονται στην Ελλάδα, σε ελληνικά σχολεία, στα πλαίσια της φρύγδην - μίγδην ανακυκλούμενης πληθυσμιακά Ευρωπαϊκής Ένωσης; Βέβαια, θα πει κανείς πόσο έχουν απομείνει ακόμα που θα αναδιηγούνται τις ιστορίες αυτές; Σε δέκα - δεκαπέντε - είκοσι χρόνια το πολύ, θα πάψουν να ακούγονται. Ευτυχώς ή δυστυχώς όμως θα πάψουν να υπάρχουν και αυτοί που θα τους νοιάζει...

**ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ**

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Ταυγέτου 42 Κοηιάτσου Αθήνα
Τηλ: 210. 2237288

**ΕΘΝΙΚΗ Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΑΛΚΙΑ**

Ασφαλιστικός Σύμβουλος
Α.Ε.Ε.Γ.Α. "Η ΕΘΝΙΚΗ" ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
Καρpenήσι: Τηλ. 22370-25055 - 6
• Κιν. 6974-466161

Palmie bistro

Βυθισμένα μνημεία λαϊκής τέχνης

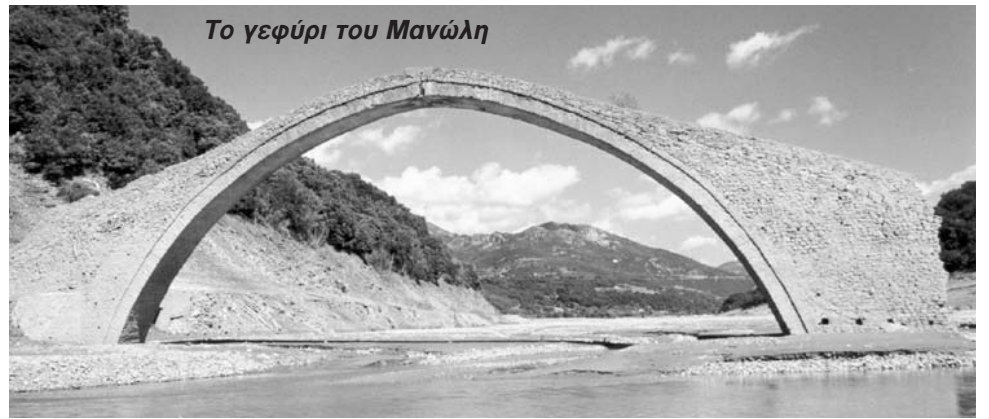
Η ανάπτυξη της τεχνολογίας αναμφισβήτητα επέφερε πολλά καλά στη ζωή του ανθρώπου, ταυτόχρονα όμως και κάτι του στέρησε. Επαληθεύεται πάντα το αρχαίο ρητό «**Ουδέν καλό αμιγές κακού**».

Τα τελευταία πενήντα χρόνια η χρήση ηλεκτροκίνητων συσκευών αυξήθηκε κατακόρυφα. Επόμενο ήταν να αυξηθεί και η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος. Για να καλυφτεί αυτή η ανάγκη νέα έργα σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν και ένα από αυτά είναι η τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών. Είναι η μεγαλύτερη τεχνητή λίμνη της Ελλάδος και δημιουργήθηκε μετά την κατασκευή του φράγματος των Κρεμαστών το 1965 από

Το γεφύρι του Μανώλη, κατασκευάστηκε από τον Μανώλη, που κατάγονταν από το χωριό μας, τη Χρύσω.

σπουδαιότερα βυζαντινά μνημεία της Ελλάδας. Ο ιστορικός αυτός ναός υπήρξε κατά τα Βυζαντινά χρόνια έδρα της Επισκοπής Λιτζάς και Αγράφων. **Η Γέφυρα Τατάρνας** ήταν μια μονοκάμαρη γέφυρα στον Αχελώο με μεγάλο άνοιγμα, που το ένα της άκρο πατούσε στο Βάλτο Αιτωλοακαρνανίας και το άλλο στην Ευρυτανία. Η τεχνική της κατασκευής της ήταν πραγματικά αξιοθαύμαστη. Πότε ακριβώς κατασκευάστηκε η γέφυρα είναι άγνωστο. Πιθανότατα κτίστηκε στα μέσα του 17ου αιώνα από πρωτομάστορες της περιοχής.

Θα σταθώ ιδιαίτερα στο τέταρτο μνημείο, το γεφύρι του Μανώλη, γιατί αυτό κατασκευάστηκε από τον **Μανώλη που κατάγονταν**

Το γεφύρι του Μανώλη

σμένων κεραμιδιών, τρίχες κασίκας και ασπράδι αυγού.

Σε εντοιχισμένη επιγραφή πάνω σε αυτό αναφέρεται «**ΕΚΤΙΣΘΗ ΤΟ 1659, ΟΙ ΚΤΗΤΟΡΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΝΩΛΗΣ**».

Ο Μανώλης που αναφέρεται ως κτήτορας ήταν από το χωριό μας. Η παράδοση τον αναφέρει σαν άνθρωπο φτωχό, που η θεά τύχη μια μέρα του χαμογέλασε και βρήκε ένα καζάνι χρυσάφι. Για το πώς βρήκε το χρυσάφι υπάρχουν δύο εκδοχές. Η πρώτη τον θέλει χοιροβοσκό και μια γουρούνα του

Ο Μανώλης ήταν παντρεμένος με την Παρασκευή από τα Βραγγιανά και δεν είχε παιδιά. Αποφάσισε με την γυναίκα του, με το χρυσάφι που βρήκε, να βοηθήσουν τους συντοπίτες τους και να κάνουν έργα για να διατηρήσουν το όνομά τους «απέθαντο». Έτσι έχτισαν το γεφύρι, που από τότε φέρει το όνομα του Μανώλη και την Αγία Παρασκευή στο χωριό μας και την Αγία Παρασκευή στα Βραγγιανά, όπου ήταν η εξακουστή σχολή των Αγράφων, η σχολή του Ευγένιου του Αιτωλού. Έτσι, όπως λέει η

Η Παναγία στην Επισκοπή

την συσσώρευση υδάτινων όγκων των ποταμών Αχελώου, Αγραφιώτη, Ταυρωπού και Τρικεριώτη.

Όταν ολοκληρώθηκαν τα έργα για την κατασκευή του φράγματος και άρχισε το γέμισμα της λίμνης δεκάδες χωριά, γεφύρια και εκκλησίες, όλα σπουδαία μνημεία της μακραίωνης πολιτιστικής κληρονομιάς μας χάθηκαν για πάντα. **Ανάμεσα σε αυτά ήταν η πηγή της Μαρδάχας, το βυζαντινό μοναστήρι της Επισκοπής, το Γεφύρι του Μανώλη και η ιστορική μονοκάμαρη γέφυρα της Τατάρνας.**

Η πηγή της Μαρδάχας, η μεγαλύτερη πηγή της περιοχής η γεμάτη με θρύλους "Μαρδάχα", ήταν η μοναδική πηγή του Αχελώου κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, όταν

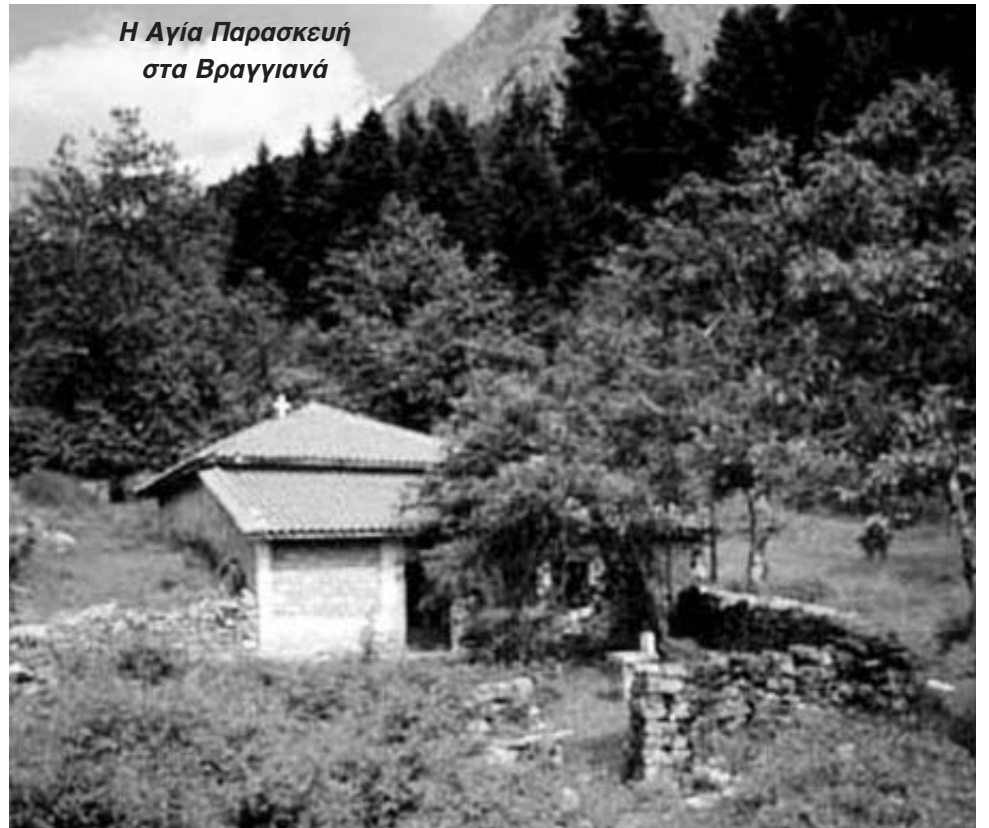
από το χωριό μας, τη Χρύσω. Το γεφύρι του Μανώλη γεφύρωνε τις όχθες του Αγραφιώτη για περισσότερα από 400 χρόνια μέχρι ότου η τεχνητή λίμνη το βύθισε. Ήταν ένα πέτρινο μονότοξο γεφύρι διαμέτρου περίπου 30 μέτρων, που κατασκευάστηκε στην περίοδο της ύστερης τουρκοκρατίας.

Η τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών το έπνιξε, αλλά αυτό κάνει την εμφάνισή του, σαν να θέλει να θαυμάζουμε την άψογη αρχιτεκτονική του, όταν τα νερά της λίμνης υποχωρούν. Πρόκειται για ένα θαύμα της λαϊκής αρχιτεκτονικής, που κουβαλά τη σοφία αιώνων, είναι δε άξιο απορίας ότι βρίσκεται ακόμη στη θέση του, πότε μέσα στα νερά της λίμνης και πότε έξω από αυτά χωρίς το νερό να του έχει προκαλέσει εμφα-

Το γεφύρι της Τατάρνας δίπλα στην πηγή Μαρδάχα

Η Αγία Παρασκευή στα Βραγγιανά

Η Αγία Παρασκευή στην Χρύσω

λιγόστευε το νερό του και βρίσκονταν κοντά στο γεφύρι της Τατάρνας. **Το βυζαντινό μοναστήρι της Επισκοπής** ήταν κτίσμα του 8ου αιώνα και ήταν αφιερωμένο στην Παναγία και έφερε εικόνες και τοιχογραφίες ανυπολόγιστης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας, κάποιες φυλάσσονται σήμερα στο Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών. Ήταν από τα

νείς τουλάχιστον ζημιές τα 42 αυτά χρόνια που είναι μέσα στο νερό. Το γεγονός ότι δεν έχει υποστεί ζημιές από το νερό οφείλεται στον τρόπο κατασκευής και "θηλυκάματος" της πέτρας αλλά και στο συνδεδεμένο υλικό που χρησιμοποιούσαν. Ήταν το λεγόμενο «κουρασάνι» ένα μείγμα ισχυρού ασβεστοκονιάματος με τρίματα θρυμματι-

σκάβοντας κάτω από μια βελανιδιά βρήκε το καζάνι με το χρυσό. Η δεύτερη αναφέρει ότι ο Μανώλης πήγε σ' ένα δάσος για να κόψει ξύλα. Ήταν κατηφορικό το μέρος και κυλούσε τα ξύλα κι έφταναν στο ποτάμι. Μια γριντιά, καθώς κυλούσε κάπου πιάστηκε. Ό Μανώλης κατέβηκε για να την ξεπιάσει. Βλέπει ότι η διχάλα από τη γριντιά, ήταν πιασμένη στο αρβάλι ενός καζανιού. Το καζάνι αυτό ήταν γεμάτο με χρυσό.

παράδοση, ο Μανώλης Χρυσιώτης, δημιούργησε ένα "παιδί", το γεφύρι, και η γυναίκα του δυο "κόρες", την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στη Χρύσω και την Αγία Παρασκευή στη Γούβα Βραγγιανών

Σήμερα κάτοικος με το όνομα Μανώλης, δεν υπάρχει στο χωριό μας, αλλά υπάρχει σχετικό τοπωνύμιο, είναι οι κήποι του Μανώλη.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου

Η κοπή πίτας του Συλλόγου μας

Ιδιαίτερα μεγάλη επιτυχία σημείωσε η εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας.

Όλοι οι Χρυσιώτες στις 10 Φεβρουαρίου 2008 συγκεντρωθήκαμε σε αίθουσα του Palmie bistro που οι συμπατριώτες μας Γεώργιος και Ελένη Κουτρουλιά πολύ ευγενικά μας την παρα-

χωρούν κάθε χρόνο, μας φιλοξενούν και μας περιποιούνται. Τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα γι' αυτή την προσφορά. Την εκδήλωσή μας τίμησαν με την παρουσία τους ο βουλευτής του νομού και συγχωριανός μας **Ηλίας Καρανίκας** και ο Γεν. Γραμματέας της Ο.Ε.Σ. **Σεραφείμ Σκάνδαλος**.

Πρέπει να τονίσουμε ότι ο συγχωριανός μας βουλευτής παρόλες τις υποχρεώσεις του εκείνη την ημέρα παρέμεινε στην εκδήλωση μέχρι το τέλος. Μίλησε με τους Χρυσιώτες και δέχτηκε τα συγχαρητήρια των Χρυσιωτών μιας και ήταν η πρώτη φορά μετά την εκλογή του που παραβρέθηκε σε

εκδήλωση. Την ημέρα εκείνη γίόρταζαν οι συγχωριανοί μας Χαράλαμπος Μπετχαβάς και η Χαρίκλεια Καλτσά οι οποίοι δέχτηκαν και τις ευχές όλων μας. Πέρασαμε καλά και ανανεώσαμε το ραντεβού μας για την άνοιξη, στον ετήσιο χορό του Συλλόγου μας.

Βασιλική Χαλκιά

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτησία: Σύλλογος Χρυσιωτών

Ευρυτανίας "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Εκδότης: Τριανταφύλλου Γρηγόρης

Κλεισούρας 8, Ν. Ηράκλειο 14121

Τηλ.-Fax: 210-2832243

e-mail: gtriantaf@sch.gr

Συντακτική επιτροπή:

Καραθάνου Ιωάννα Φ., Κρυστάλλη

Αλεξάνδρα Ι., Μπετχαβάς Χαράλαμπος Δ.,

Καρανίκας Αντώνης

Συνδρομή ετήσια: 5 €

Ηλεκτρονική Σχεδίαση Εντύπου:

Εκδόσεις - Γραφικές τέχνες

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον

• Τηλ - Fax: 210 2619003 210-2619696

• e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΚΑΦΕ - ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟ

Η ΔΡΟΣΙΑ

Γρηγόρης Μαρούλης

Κύπρου & Σόλωνος 19 Λαμία Τηλ: 22310-42146

ΜΕΛΙΣΣΟΠΑΡΑΓΩΓΗ

Μέλι γνήσιο (έλατος-λουλούδι)

Δημήτριος Μαντής

Ν. Ευρυτανία - Λαμία

τηλ.: 22310-69272 κιν.: 6974117489

ΕΝΩΜΕΝΗ

ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑ ΛΑΜΙΑΣ

4ο χλμ. Λαμίας - Στυλίδας

Λαμία

Τηλ: 22310-32191

Fax: 22310-42095

ΧΡΥΣΙΩΤΗ

Μην ξεχνάς τη γενέτειρά σου.

Με την πρώτη ευκαιρία προσπάθησε να βρεθείς κοντά της.

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες

Καρπούζη

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Εμπειρίες
Βιβλία - Περιοδικά
Διαφημιστικά έντυπα
Ημερολόγια - Κάρτες
Προσκλητήρια
Βιβλιοδείξεις
Φωτοτυπίες
Δοκτυλογραφίες

Θεοδοσίου 23 Ίλιον
Τηλ.-Fax: 210 2619003 • Fax: 210 2619696
• e-mail: karpouzi@otenet.gr

Δραστηριότητες της Πανευρυτανικής Ένωσης

1.- Αρχαιρεσίες στην Πανευρυτανική Ένωση

Αθρόα ήταν η συμμετοχή των Ευρυτάνων της Αθήνας στη Γενική Συνέλευση των μελών της ιστορικής Πανευρυτανικής Ένωσης, που πραγματοποιήθηκε σε κεντρική αίθουσα της Αθήνας, την Κυριακή 30-3-2008.

Αρχικά και ύστερα από σχετική πρόταση του Δ.Σ. εγκρίθηκε η τροποποίηση του ισχύοντος καταστατικού και συγκεκριμένα των άρθρων που αναφέρονται στο χρόνο θητείας του Δ.Σ. (τα 2 χρόνια αυξάνονται σε 3), στη συμπλήρωση της σφραγίδας με τον τοξότη ΕΥΡΥΤΟ και στην αναπροσαρμογή της συνδρομής (ΕΥΡΩ).

Η διεξαγωγή των εργασιών της Συνέλευσης υπήρξε άψογη από κάθε πλευρά και το κλίμα που επικράτησε ήταν έντονα ενωτικό. Τις εργασίες της διηύθυναν υποδειγματικά οι κ.κ. Στέφανος Βασιλόπουλος, Παύλος Νταλλής και Πέτρος Τσέλιος. Γραμματέας ορίστηκε η δ. Βασιλική Καλτσούνη.

Ο λόγος αρχικά δόθηκε στον πρόεδρο του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου κ. **Κώστα Παπαδόπουλο**, ο οποίος και αναφέρθηκε συνοπτικά και επιγραμματικά στο πλουσιότερο έργο της διετίας 2006-2007 (σημαντική ενίσχυση του ταμείου μας, ανελλιπής έκδοση του περιοδικού «ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», ανακαίνιση των Γραφείων, οργάνωση της Βιβλιοθήκης δωρεάν χορήγηση βιβλίων σε σχολεία – συλλόγους, συμμετοχή στον υπό έκδοση Τουριστικό Οδηγό Ευρυτανίας, πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνεργασία με άλλους φορείς, τιμητικές διακρίσεις, ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας με την πραγματοποίηση της ημερίδας της Βούλπης και την έκδοση βιβλίων, ως και τον προγραμματισμό ημερίδας στο Δήμο Ασπροποτάμου και Ζήμερου συνεδρίου στο Δήμο Αγράφων.

Στη συνέχεια το λόγο έλαβε ο Ταμίας της Ένωσης κ. **Βασίλειος Σιορόκος**, ο οποίος έκανε λεπτομερή ανάλυση των εσόδων και εξόδων (έσοδα: 64.205,85 Ευρώ - έξοδα: 36.859,46 και υπόλοιπο: 27.346,39) και ακολούθως ο κ. **Βασίλειος Τριχιάς**, μέλος της Εξελεγκτικής Επιτροπής ανέγνωσε το σχετικό πρακτικό της οικονομικής διαχείρισης, την οποία χαρακτήρισε άψογη από κάθε πλευρά, εξέφρασε τα συγχαρητήριά του στον ταμία κ. Β. Σιορόκο και ευχήθηκε ταχεία ανάρρωση στον κ. Τάσο Κοντομέρκο, μέλους της Ε.Ε.

Η Γενική Συνέλευση ενέκρινε παμψηφεί τα πεπραγμένα. Ακολούθησαν οι προτάσεις μελών και έληξε με τις αρχαιρεσίες, οι οποίες διεξήχθησαν με υποδειγματικό τρόπο από την Εφορευτική Επιτροπή που αποτελείται από τη δικαστικό κ. Ελευθερία Φραγκάκη και τον κ. Παύλο Νταλλή και Βασιλική Καλτσούνη.

2.- Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Πανευρυτανικής Ένωσης

Το νέο Δ.Σ. της Πανευρυτανικής Ένωσης, που προήλθε από τις αρχαιρεσίες της 30-3-2008, συγκροτήθηκε σε σώμα, ύστερα από ομόφωνη απόφαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Κώστας Αντ. Παπαδόπουλος
Αντιπρόεδρος: Ηλίας Γ. Λιάσκος
Γεν. Γραμματέας: Αθανάσιος Δ. Σταμάτης
Ταμίας: Βασίλειος Γ. Σιορόκος
Έφορος: Δημήτριος Ι. Φαλλής
Μέλη: Κώστας Φούκας (αναπληρ. Ταμίας)
 Στέφανος Μιχ. Παπατζίμας (αναπληρωτής Γραμματέας)
 Αγαθοκλής Λεων. Μπακογιάννης
 Θεόδωρος Παν. Μπαμπαλής.

3.- Ανακήρυξη του έτους 2008 ως «Έτος Κατσαντώνης»

Η Πανευρυτανική Ένωση κήρυξε και επίσημα στη Γενική Συνέλευση των μελών της, στις 30-3-2008, το έτος 2008 ως «**Έτος Κατσαντώνης**», με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 200 χρόνων από το μαρτυρικό θάνατό του (1808). Κεντρικός ομιλητής ήταν ο καθηγητής κ. **Ηλίας Λιάσκος**, ο οποίος με τρόπο γλαφυρό και συναρπαστικό ανέπτυξε το θέμα: «Η ανακήρυξη του Κατσαντώνη αρχηγού του Κλέφτικου Κινήματος».

Μεταξύ άλλων ο ομιλητής τόνισε:

«Η σύναξη των κλεφτών και των αρματολών στην Αγία Μαύρα, που έγινε τον Ιούλιο του 1807, ήταν το σημαντικότερο ιστορικό γεγονός προς την κατεύθυνση της ενότητας των δυνάμεων του υπόδουλου Γένους. Σ' αυτό συναντήθηκαν ένας νέος σπουδαγμένος στην Ευρώπη πολιτικός, ο Καποδίστριας, με έναν ευφύεστατο κι εμπειροπόλεμο πολέμαρχο τον Κατσαντώνη. Ο Κατσαντώνης έτρεφε άσβεστο μίσος κατά των Οθωμανών και προ πάντων ενάντια στον Αλή Πασά, γιατί του αφάνισε μαρτυρικά τα γονικά του και έκλεβε το βίος του λαού που ζούσε μέσα στη σκλαβιά...»

...Η Αγία Μαύρα (Λευκάδα) κινδύνεψε από τους Δεβεναγάδες του Αλή, που είχε μια επικράτεια, η οποία έφθανε τότε από την Αλβανία ως την Πελοπόννησο. Γι' αυτό η Ιόνια Πολιτεία, που βρισκόταν κάτω από Ρωσοτουρκικό έλεγχο, διόρισε τον Ιωάννη Καποδίστρια «έκτακτο επίτροπο» στην Αγία Μαύρα. Ο Καποδίστριας με το Ρώσο στρατηγό Μανόλη Παπαδόπουλο, κάλεσε όλους τους κλεφταρματολούς. Η προस्ताσία της Λευκάδας πήρε διαστάσεις πανελληνικές, γιατί έλαβαν μέρος όλοι οι μεγάλοι κλεφταρματολοί. Σώθηκε η Αγία Μαύρα από τα νύχια του Αλή αλλά ταυτόχρονα ενώθηκε όλη η κλεφτουριά και ανακήρυξε αρχηγό όλων των ενόπλων τμημάτων τον Κατσαντώνη. Τα παλικάρια με επευφημίες και πολεμικές ιαχές ύψωσαν γυμνά τα γιαταγάνια, τα διασταύρωσαν και ορκίστηκαν να πεθάνουν για το Έθνος...»

...Δυστυχώς αυτό το όνειρο του υπόδουλου λαού μας κράτησε πολύ λίγο. Ένα μήνα μετά (7-9-1807) η Ιόνια Πολιτεία παραχωρήθηκε από τους Ρώσους στους Γάλλους. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και ο Μανόλης Παπαδόπουλος αναγκάστηκαν να φύγουν για τη Ρωσία. Γι' αυτό το δημοτικό τραγούδι: «Σαν πας πουλί μου στα νησιά/σαν πας στην Αγία Μαύρα» (και όχι στο Μοριά και Αγία Λαύρα) προτρέπει τον Κατσαντώνη «να κάτσει φρόνιμα κι όλο ταπεινωμένα». Γιατί τώρα κυριαρχούν στο Ιόνιο οι Γάλλοι που υποστηρίζουν τον Αλή Πασά (συνθήκη Τιλσίτ).

Όλα αυτά δεν τρόμαζαν τον αρχηγό της Κλεφτουριάς. Αν δεν τον έριχνε κάτω η βλογιά να τον πιάσουν ξαρμάτωτο και θερμασμένο στη σπηλιά, σίγουρα τα πράγματα προ και κατά την Επανάσταση θα ήταν διαφορετικά. Δυστυχώς όμως, όλη την οικογένεια του Κατσαντώνη την αφάνισε ο Αλής και αναδείχθηκαν Εθνομάρτυρες με το μαρτυρικό τους θάνατο στα Γιάννενα ο Γιάννης Μακρυγιάννης, η Αρετή Μακρυγιάννη (γονείς) και ο Κατσαντώνης με το Γιώργο...»

Σημειώνεται ότι με πρωτοβουλία του κ. Γιάννη Μάκκα συγκεντρώθηκαν όλα, σχεδόν, τα βιβλία που έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα και αναφέρονται στον Εθνομάρτυρα Κατσαντώνη, τα οποία και θα εκτεθούν σε διάφορες εκδηλώσεις. Ήδη στη Γενική μας Συνέλευση υπήρχε έκθεση των εξωφύλλων των βιβλίων αυτών, ενώ ταυτόχρονα με την ομιλία γινόταν η προβολή τους σε οθόνη.

Τέλος, στα πλαίσια του εορτασμού του Έτους Κατσαντώνη και σε συνεννόηση με άλλους φορείς, θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του έτους και διάφορες άλλες εκδηλώσεις, κυρίως στο Δήμο Αγράφων.

4. - «Ασπροπόταμος: Αγνωστή Ιστορία και Σύγχρονη Ανάπτυξη»

Ύστερα από την υποβολή σχετικού Σχεδίου Δράσης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κατάρτιση και Απασχόληση» εκ μέρους της Ένωσής μας, και την έγκρισή του με την αριθ. 201383-22/11/2007 Απόφαση του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων – και εγκρίθηκε αρμόδια - η πραγματοποίηση Ημερίδας στο Δήμο Ασπροποτάμου, με θέμα: «Ασπροπόταμος: Αγνωστή Ιστορία και Σύγχρονη Ανάπτυξη» και με τη συνεργασία της οικείας Δημοτικής Αρχής.

Η παραπάνω Ημερίδα προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στις 2 Αυγούστου 2008. Παρακαλούμε, όλους όσους επιθυμούν να λάβουν μέρος στην Ημερίδα αυτή, με σχετική εισήγησή τους, να το δηλώσουν μέχρι 15 Μαΐου 2008 στα τηλέφωνα: 2106920004 ή 6977366813 (Κώστας Παπαδόπουλος), 2103240001 (Γραφεία Πανευρυτανικής καθημερινά 10.00' - 13.00').

5. - Πραγματοποίηση Συνεδρίου στα Άγραφα με θέμα: «Η Ιστορία των χωριών του Δήμου Αγράφων»

Η Πανευρυτανική Ένωση σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών και το Δήμο Αγράφων, διοργανώνουν τριήμερο Συνέδριο στα Άγραφα με θέμα: «Η Ιστορία των χωριών των Αγράφων».

Το παραπάνω Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στις 8, 9 και 10 Αυγούστου 2008. Παρακαλούμε όλους όσους επιθυμούν να λάβουν μέρος με σχετικές εισηγήσεις τους να το δηλώσουν μέχρι 15 Μαΐου 2008 στα τηλέφωνα: 2106920004 ή 6977366813 (Κ. Παπαδόπουλος), 2109238197 ή (Κλεομένης Κουτσούκης) και 2237093276 (Χρήστος Κ. Μπούρας, Δήμαρχος).

6. - «Πολιτισμός και ιστορία: Μοχλοί βιώσιμης κοινωνικής ανάπτυξης»

Η Πανευρυτανική Ένωση, μετά από 53 χρόνια ανελλιπούς εθελοντικής δραστηριότητας και προσφοράς στον τόπο, με υπεύθυνη παρουσία στα πολιτιστικά και κοινωνικά δρώμενα, συμμετέχει ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ σε χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Πρόκειται για ένα καινοτομικό Σχέδιο Δράσης, με άξονα τον πολιτισμό και με τίτλο: «Πολιτισμός και Ιστορία: Μοχλοί Βιώσιμης Κοινωνικής Ανάπτυξης». Το Σχέδιο αυτό εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ». Η Προκήρυξη των χρηματοδοτήσεων είναι το «Μέτρο 1.6: ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ (Μ.Κ.Ο., Β' Κύκλος)», ενώ η έγκριση στην Πανευρυτανική Ένωση δόθηκε με την Υπουργική Απόφαση 201383-22/11/2007.

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, το οποίο είναι δεκάμηνης διάρκειας (Φεβρουάριος - Δεκέμβριος 2008), συγχρηματοδοτείται κατά 80% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), ενώ θα υποστηριχθεί ενεργά από το Δήμο Ασπροποτάμου Ευρυτανίας, αφού η περιοχική παρέμβαση του Προγράμματος είναι ο ομώνυμος Δήμος.

Την πρόταση που τελικά εγκρίθηκε, σχεδίασαν, υπέβαλαν και τώρα έχουν αναλάβει το συντονισμό της υλοποίησής της -για λογαριασμό της Πανευρυτανικής Ένωσης- τα στελέχη της Συμβούλου Εταιρείας «ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΝ - Σύμβουλοι Επιμόρφωσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού», η οποία διαθέτει σημαντική εμπειρία στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση συναφών δράσεων και έργων.

Βασικός στόχος του Προγράμματος αυτού είναι: α) η προώθηση στην Απασχόληση, δεδομένου ότι, η Πανευρυτανική Ένωση θα απασχολήσει δυο ανέργους, β) η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τοπικού Πληθυσμού, έτσι ώστε να συνδεθεί η πολιτιστική κληρονομιά του τόπου με την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Μεταξύ άλλων δράσεων που προβλέπονται να υλοποιηθούν, η Πανευρυτανική Ένωση πρόκειται να διοργανώσει εξειδικευμένη Επιστημονική ΗΜΕΡΙΔΑ στο Δήμο Ασπροποτάμου, τον Αύγουστο του 2008, με αντικείμενο: «ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ: ΑΓΝΩΣΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ».

Η συγκεκριμένη Ημερίδα θα στοχεύει:

- Στην κινητοποίηση και συμμετοχή Επιστημονικών και Πολιτιστικών Ενώσεων και Συλλογικών Εκπροσωπήσεων από την ευρύτερη περιοχή της Ευρυτανίας, με Στόχο την υψηλή αποτελεσματικότητα του Σχεδίου Δράσης και της εξασφάλιση πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων του προγράμματος.

- Στην μετάκληση ειδικών Επιστημόνων και προσωπικοτήτων
- Στην ευαισθητοποίηση του Πληθυσμού με στόχο να πλαισιώσουν και να ενισχύσουν τις δραστηριότητες και το έργο της Πανευρυτανικής Ένωσης στην Τοπική Κοινωνία.

- Στην κατάθεση προτάσεων για την αειφόρο αξιοποίηση, ανάδειξη, προβολή και ανάπτυξη της περιοχής, που συνδέονται με -ΑΓΝΩΣΤΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ- Ιστορικά Μνημεία, Τοποθεσίες, στοιχεία και δεδομένα.

- Στην αξιοποίηση, ανάδειξη και αναβάθμιση των ήδη υφιστάμενων Δομών και Ιστορικών - Περιβαλλοντικών στοιχείων της περιοχής παρέμβασης (ΔΗΜΟΣ ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ), όπως: Αγνωστα Ιστορικά Μνημεία και Τοποθεσίες, Μουσείο, Πολιτιστικό Κέντρο Βιβλιοθήκη κ.ά. συναφή.

- Στην προβολή και ανάδειξη του έργου και της παρουσίας του Δήμου Ασπροποτάμου.

- Στην προβολή του έργου και όλων των υπολοίπων εμπλεκόμενων στο Πρόγραμμα (με ανακοινώσεις, Δελτία Τύπου, άρθρα, έντυπα, υλικό Εκδηλώσεων κ.ά.), στον τοπικό και Περιφερειακό Τύπο και τα λοιπά Μέσα Ενημέρωσης.

Αντώνης Δημητρίου Καρανίκας

Ηταν Παρασκευή πρωί 28 του Μάρτη, Παρασκευή των Χαιρετισμών, που ξεκίνησες το ταξίδι σου για τη γειτονιά των Αγγέλων αγαπημένη μας, Αντώνη. Ανοιξιάτικο πρωινό και ο ουρανός άνοιξε την αγκαλιά του να σε δεχτεί.

Με οδύνη και συντριβή καρδιάς έφθασε σε όλους μας η είδηση του θανάτου σου. Στα 42 σου χρόνια, έφυγες γρήγορα, πάνω στο άνθος της δημιουργικής σου προσωπικότητας και αφήνοντας ανεκπλήρωτα πολλά απ' τα όνειρά σου. Ο πόνος βαρύς, ο πόνος που προοριστήκε να στέκεται ο δια βίου συνοδός και παραστάτης του ανθρώπου, απ' τη γέννηση ως το θάνατο, ανοίγοντας και κλείνοντας τις πύλες της ζωής.

Ήσουν πάντα ευγενικός, ηθικός, τίμιος, ανιδιοτελής και είχες πάντα έναν καλό λόγο για όλους, πολλές φορές συμβουλευτικό και πάντα χάριζες απλόχερα το θετικό σου χαμόγελο. Η εξάισια ποιότητα του χαρακτήρα σου έγινε σε όλους μας φανερή απ' τον αξιοπρεπή, πλην άνισο, αγώνα που έδωσες πριν φύγεις, με την επάρατη νόσο.

Η καθολική αναγνώριση του κύρους, της αξιοπρέπειας και της ανθρωπιάς σου, αποτελεί το μοναδικό βάλαμο παρηγορίας για τους λαμπρούς γονείς σου Δημήτρη και Ευαγγελία, την εξαιρετική σύζυγό σου Αναστασία και το δχρονο αγγελούδι σου Δημητράκη, που τόσο καμάρω-

νες και αγαπούσες και που αφήνεις πίσω σου ως άξιο συνεχιστή της γενιάς σου. Θα είναι πάντα υπερήφανοι για σένα, Αντώνη μας.

Όλοι εμείς, οι δικοί σου άνθρωποι, ως ελάχιστο χρέος απέναντί σου, θα προσφέρουμε την παντοτινή και αμέριστη συμπαράστασή μας στους χτυπημένους απ' τη μοίρα γονείς σου, στη σύζυγό σου και το παιδί σου. Θα είσαι πάντα παρών στη συνειδηση και στη ψυχή μας.

Αγαπημένε μας ΑΝΙΨΙΕ και ΞΑΔΕΡΦΕ, δε θα ξεχαστείς ποτέ από κανέναν. Η μνήμη σου θα μείνει ανεξίτηλη στο πέρασμα του χρόνου. Είχες κερδίσει άξια την αγάπη μας και είχες πάντα μια θέση στην καρδιά μας. Ολόψυχα σου ευχόμαστε ΚΑΛΟ ΣΟΥ ΤΑΞΙΔΙ στο περιβόλι τ' ουρανού. Ας είναι ελαφρύ το αττικό χρώμα που σε σκεπάζει.

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ
Οι θείοι σου και τα ξαδέφια σου.
.....

Ο Αντώνης Δημ. Καρανίκας ήταν 42 ετών, υπάλληλος στο τμήμα μηχανογράφησης της ΕΡΤ επί 17 χρόνια. Γιος του Δημήτρη Αντωνίου Καρανίκα απ' τη Χρύσω και της Ευαγγελίας Τσινιά απ' το Μικρό Χωριό. Παντρεμένος με την Αναστασία Κυριακοπούλου απ' την Αθήνα, κατοικούσε στην περιοχή της Λαμπρινής στην Αθήνα. Ο γιος του Δημητράκης είναι 6 ετών και πηγαίνει στην Α' δημοτικού.

Στενά δεμένος με τα πατρία εδάφη, επισκεπτόταν πολλές φορές το χρόνο το Μικρό Χωριό, όπου είχαν και δικό τους σπίτι και κάθε καλοκαίρι τη Χρύσω.

Ήταν κοντά σε όλες τις δραστηριότητες του συλλόγου Χρυσιωτών και Μικροχωριτών και διατηρούσε άριστες σχέσεις με τους κατοίκους και των δύο χωριών.

Απεβίωσε ο Δημήτριος Π. Καραπιέρης της ομώνυμης Αγιατριάδικης οικογένειας

Στις 28 Ιανουαρίου 2008 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε την επόμενη ημέρα στο νεκροταφείο του Βύρωνα ο συμπολίτης μας Δημήτριος Πέτρου Καραπιέρης, αδελφός, του επί σειρά ετών Βουλευτή και τρεις φορές διατελέσαντος Υφυπουργού, Χρυσοστόμου Καραπιέρη και του Υψηλήτη του Πανεπιστημίου Αθηνών Φωτίου Καραπιέρη.

Παρά τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες εκείνης της ημέρας, εκτός από τους πλησιέστερους συγγενείς του (κυρία Τζένη Χρ. Καραπιέρη, Στυλιανό Χατζηθάνο και Κων/νο Ατζά) αρκετοί Αγιατριάδτες και λοιποί Ευρυτάνες παραβρέθηκαν στην εξόδιο ακολουθία του μεταστάνας. Τον αποχαιρέτησε ο πρόεδρος της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων με τούτα τα λίγα λόγια που παραθέτουμε:

«Με βαθιά συγκίνηση αποχαιρετούμε σήμερα από τον ιερό τούτο χώρο τον προκείμενο νεκρό, Δημήτριο Καραπιέρη, Ανώτατο Αξιωματικό εν αποστρατεία,

πρώην Νομάρχη, διακεκριμένο συγγραφέα, εξαιρετο συμπολίτη, θερμό πατριώτη που, και μέσα από τα βιβλία του και τα δημοσιεύματά του στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, καταφανής είναι η ευρυτανική λατρεία από την οποία εμφορείτο.

Ο Δημήτριος Καραπιέρης καταγόταν από την Αγία Τριάδα, ένα από τα πιο όμορφα χωριά της Ευρυτανίας που το εξύμνησε και το έκαμε περισσότερο γνωστό με την απaráμιλλη γραφίδα του ο φίλος και ομοχώριος του προσφιλούς μας νεκρού Πάνος Βασιλείου, καθώς και οι εξεχουσες πολιτικές προσωπικότητες Κων/νος Τσάτσος και Χρυσόστομος Καραπιέρης που λάμπρυναν το Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Ο εκλιπών μαζί με τον αδελφό του Χρυσόστομο ίδρυσε το **Καραπιέρειο Ίδρυμα**, το οποίο παρουσιάζει πολύ σημαντικές δραστηριότητες (χορηγήσεις υποτροφιών σε οικονομικά ασθενέστερους φοιτητές, αξιόλογες δωρεές κλπ.

Στο ισόγειο της οικίας τους στην Αγία Τριάδα (όπου και η έδρα του Ιδρύματος) λειτουργούν η Φώτειος βιβλιοθήκη με 8.000 περίπου τόμους βιβλίων και μουσείο με πολύ ενδιαφέροντα εκθέματα.

Ο Δημήτριος Καραπιέρης υπήρξε ευσεβής, ευγενής, ειλικρινής, ανιδιοτελής, απλός στους τρόπους, με λεπτό χιούμορ και αστείρευτη αγάπη προς όλους. Το συγγραφικό έργο του χαρακτηρίζεται για τη λιτή του έκφραση, τη σαφήνεια, την καθαρότητα και την επιστημονική τεκμηρίωση. Πλήρης ημερών (99 ετών- άγγιξε τον αιώνα) οδεύει προς την ουράνια βασιλεία. Μαζί με τις δεήσεις του άξιου ιερούργου της Εκκλησίας μας ενώνουμε τις παρακλήσεις μας στον Πανάγαθο Θεό, που κατευθύνει τα θεία και τ' ανθρώπινα, να τάξει τη μακάρια ψυχή του «εν χώρα ζώντων και εν σκηναίς δικαίων». Αιωνία θα μένει η μνήμη του.

Ι.Γ.Ζ.

Παραδοσιακή συνταγή Βλάχικη Γαλατόπιτα

Υλικά:

4-5 φύλλα για πίττα
250 gr τυρί φέτα
βούτυρο
2 κιλά γάλα
αλεύρι
4-5 αυγά
Εκτέλεση:

Μετράμε το γάλα σε κούπες και το βάζουμε σε κασαρόλα. Όσες κούπες γάλα έχουμε, τόσες κουταλιές αλεύρι προσθέτουμε για να γίνει κουρκούτι. Φτιάχνουμε το κουρκούτι, προσθέτοντας αλάτι και ανακατεύουμε μέχρι να πήξει.

Όταν πήξει ρίχνουμε δυο - τρεις κουταλιές βούτυρο, λίγο τυρί φέτα τριμμένο

σε κομματάκια και τα αυγά χτυπημένα. Ανακατεύουμε καλά. Αφήνουμε να κρυώσει.

Στρώνουμε τα φύλλα, αφού βουτυρώσουμε το ταψί. Ανάμεσα στα φύλλα τρίβουμε λίγο τυρί φέτα και λαδώνουμε. Όταν βάλουμε όλα τα φύλλα γυρίζουμε τις άκρες τους προς τα μέσα.

Αδειάζουμε την κρέμα, χτυπάμε ένα αυγό με ελάχιστο γάλα και το ρίχνουμε από πάνω για να κοκκινίσει στο ψήσιμο. Την ψήνουμε σε μέτριο φούρνο για περίπου μία ώρα.

40χρονη πορεία 1936 – 1976. Ταΰγετος – Γράμμος – Τασκένδη

Από τις 15 Μαΐου 2008 θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις «Θεμέλιο» και θα πωλείται σε όλα τα κεντρικά διθλιπωλεία το βιβλίο του Ντίνου Ροζάκη με τίτλο: «40χρονη πορεία 1936 – 1976. Ταΰγετος – Γράμμος – Τασκένδη».

Ο Ντίνος Ροζάκης είναι σύζυγος της συγγραφέως μας κας Ελένης Πριοβόλου και μέλος του συλλόγου μας. Για περισσότερες πληροφορίες τηλ. 2109960264.

Κοινωνικά

Θάνατοι

— Απεβίωσε στις 28 Μαρτίου 2008 ο αιμηνή-στος συγγραφέας μας **ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΗΜ. ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ** το γένος Τσινιά, σε ηλικία 42 ετών. Στους γονείς του, τη σύζυγό του και το παιδί του ευχόμαστε θερμά συλληπητήρια. Ετάφη στο 2ο νεκροταφείο Αθηνών.

Ας είναι ελαφρύ το χρώμα που τον σκεπάζει.

Επιστολή που λάβαμε

Kleomenis A. Balatsias
832 Heather Ln
Charlotte, NC 28209-2428

Αγαπητοί κ. Συμπατριώτες χαιρετώ.

Τον τελευταίο καιρό έγινα συνδρομητής στην εφημερίδα σας «Χρυσιώτικα Νέα» δια μέσου του συγχωριανού σας Παναγιώτη Ζαγκότση τον οποίον ευχαριστώ καθώς ευχαριστώ κι εσάς για την έκδοση και την αποστολή σε εμένα. Θα ήταν παράλειψη να μην σας συγχαρώ και για την πρωτοβουλία σας και για την τόσο ωραία εφημερίδα. Για εμάς εδώ στην ξένη ένα Ελληνικό έντυπο αξίζει πολλά.

Με συγχωρείτε παρέλειψα να σας συστηθώ ποιος είμαι και από πού είμαι.

Ονομάζομαι **Κλεομένης Μπαλατσιάς**, κατάγομαι από το Παπαρούσι Ευρυτανίας, το 1962 παντρεύτηκα την Ευδοξία Ν. Ζαγκότση από τον Άγιο Δημήτριο και μεταναστεύσαμε εδώ στην Αμερική. Κατοικούμε στο Σαρλότ της Βόρειας Καρολίνας. Αποκτήσαμε 4 παιδιά και 6 εγγόνια. Η ζωή μας κυλά ήρεμα και όπως καταλαβαίνετε βαδίζει προς το τέλος. Όταν ο άνθρωπος περάσει τα 70 χρόνια δεν νομίζω να περιμένει πολλά. Όμως ακόμη χαίρομαστε να μαθαίνουμε για την πρόοδο του τόπου μας και πολλές φορές λυπούμαστε για τα κακώς έχοντα.

Δεν θα σας κουράσω περισσότερο στην πρώτη επικοινωνία μαζί σας. Δεν πλουτίσαμε αλλά αν ποτέ και όποτε χρειαστεί να βρεθούμε χρήσιμοι για τον τόπο μας και τους συμπατριώτες μας θα είμαστε πάντα στη διάθεσή σας.

Σας χαιρετώ τόσο εγώ καθώς και η οικογένειά μου όλη και ο καθένας με το όνομά του. Πρώτος γιος μας είναι ο Ελευθέριος, Λάμπρος, Μαρία και Ιωάννης. Τα εγγόνια μου Ιωάννης, Ταϊλор, Καλλιόπη, Κλεομένης, Αλεξία, Χλόη.

Με πολλούς χαιρετισμούς
Κ. Μπαλατσιάς

Σ.Σ. Αγαπητέ κ. Μπαλατσιά και εμείς χαίρομαστε πολύ για την επικοινωνία μαζί σας, όπως και με κάθε πατριώτη, είτε βρίσκεται στην Ελλάδα, είτε στο εξωτερικό. Χαίρομαστε επίσης αν η εφημερίδα μας προσφέρει έστω και κάτι το ελάχιστο στην ενημέρωση ή στην αναβίωση της ιστορικής μνήμης. Είμαστε πάντα στην διάθεση του κάθε Ευρυτάνα για να δημοσιεύσουμε τις απόψεις του, την ιστορία του, τις θύμησές του.

ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ
ΡΑΜΜΟΣ

Σύγχρονο κέντρο φωτοσυντηγραφικών εφαρμογών και Δακτυλογραφίσεων

Σμικρύνσεις
Σημειώσεις
Πτυχιακές εργασίες
εργασίες σπουδαστών
βιογραφικά
scanner

Εκτύπωση cd - Δισκέτα -USB
Plotter σχεδίων

Καραϊσκάκη 6 ΠΛ. Λαού (πεζόδρομος)
Τηλ -fax: 2231 0 52351

Χρυσιώτες Αγωνιστές του 1821

Παρακάτω παραθέτω ένα πιστοποιητικό των οπλαρχηγών Ιωάννη Ράγκου και Ιωάννη Φαρμάκη, που βεβαιώνουν την δράση του Χρυσιώτη Γεωργίου Σπ. Χειλά στον αγώνα του έθνους μας το 1821 και την αίτηση του ίδιου προς τον Δήμο Αγραίων για να του επιδοθεί το σχετικό αριστείο.

Πιστοποιητικό...
Κύριος Γεώργιος Σπύρου Χειλάς κάτοικος του χωριού Χρύσου του Δήμου Αγραίων της επαρχίας Ευρυτανίας υπήρξε στρατιωτικός, υπηρετήσας ως τοιούτος την πατρίδα καθόλου το διάστημα του υπέρ της ανεξαρτησίας αυτής ιερού αγώνος και ότι διατελών υπό την οδηγίαν του αιμνήστου Καραϊσκάκη παρευρέθη εις διαφόρους κατά του εχθρού μάχας και εκστρατείας ήτοι εις την κατά το Κρομμύδι της Πελοποννήσου κατά του Ιμπραήμ, εις Αράχωβαν κατά του Μουστάμπεη, εις Νευρόπολιν και Στούγκον κατά του Σελιχτάρη και εις Αγίον Βλάση κατά Μουχουρτάρη εις τας οποίας έδειξε τρανώτατα δείγματα ηρωισμού και τιμιότητος άξια βραβεύσεως και ότι συντελέσας όχι ολίγον εξεπλήρωσε το προς την κοινήν πατρίδα καθήκον του πιστώσ και προθύμως.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου
Πιστοποιείται παρά των υποφαινόμενων ότι ο κύριος Γεώργιος Σπύρου Χειλάς κάτοικος του χωριού Χρύσου του Δήμου Αγραίων της επαρχίας Ευρυτανίας υπήρξε στρατιωτικός, υπηρετήσας ως τοιούτος την πατρίδα καθόλου το διάστημα του υπέρ της ανεξαρτησίας αυτής ιερού αγώνος και ότι διατελών υπό την οδηγίαν του αιμνήστου Καραϊσκάκη παρευρέθη εις διαφόρους κατά του εχθρού μάχας και εκστρατείας ήτοι εις την κατά το Κρομμύδι της Πελοποννήσου κατά του Ιμπραήμ, εις Αράχωβαν κατά του Μουστάμπεη, εις Νευρόπολιν και Στούγκον κατά του Σελιχτάρη και εις Αγίον Βλάση κατά Μουχουρτάρη εις τας οποίας έδειξε τρανώτατα δείγματα ηρωισμού και τιμιότητος άξια βραβεύσεως και ότι συντελέσας όχι ολίγον εξεπλήρωσε το προς την κοινήν πατρίδα καθήκον του πιστώσ και προθύμως.

Εν Κερασόβω
την 20 9βρίου 1841
Οι οπλαρχηγοί
Ι. Ράγκος συνταγματάρχης
Ι. Φαρμάκης συνταγματάρχης

Επιβεβαιούται το γνήσιον των ανωτέρω δύο υπογραφών
Εν Κερασόβω
την 8 10βρίου 1841
Ο Δήμαρχος Αγραίων
Κωστόυλας Ι. Θεός

Πιστοποιητικό...
1841
Προς το Δημαρχείον Αγραίων

1841
Εν Κερασόβω
Ο υποφαινόμενος γεννηθείς εις το οποίον ήδη κατοικώ χωρίον Χρύσου του Δήμου τούτου της Διοικήσεως Ευρυτανίας 35 ετών στην ηλικίαν υπηρέτησα στρατιωτικώς την πατρίδα καθόλου το διάστημα του υπέρ ανεξαρτησίας ιερού αγώνος μεθ' ενθέμου ζήλου και πατριωτισμού, και παρευρεθείς εις διαφόρους κατά των εχθρών μάχας και εκστρατείας και εξάγεται από το επισυναπτόμενον ενταύθα πιστοποιητικόν των εκδουλεύσεων μου υπογεγραμμένον παρά του καλώς..... επισήμων επί του αγώνος οπλαρχηγών.

Συμμορφούμενος όθεν με την υπ' αρ' 204 διαταγήν 1/13/ Μαρτίου 1839 δηλοποίησιν της επί των Στρατιωτικών Σ. Γραμματείας της επικρατείας αναφέρω ταύτα προς υμάς και παρακαλώ κ. Δήμαρχε, όπως διαβιβάσετε την παρούσαν μου και το εν αυτή πιστοποιητικόν όπου δε ενεργήσητε τα προς επίδωσιν του ανήκον μοι αριστείων. Εύελπτις υποσημειούμαι ευσεβώς.

Ο ευπειθέστατος
Γεώργιος Σπύρου Χειλάς και
ως αγράμματος σταυρό σημειώνει +

Δια το ακριβές της αντιγραφής
Την 8 10βρίου 1841 εν Κερασόβω
Ο Δήμαρχος Αγραίων
Κωστόυλας Ιωάννου Θεός

Παράκληση
Όπως γνωρίζετε, τα Χρυσιώτικα Νέα είναι μια μικρή τοπική εφημερίδα και δεν έχει τα μέσα να πληροφορείται όσα συμβαίνουν, ευχάριστα ή δυσάρεστα, στους αγαπητούς μας συντοπίτες. Γι' αυτό σας παρακαλούμε να μας ενημερώνετε, αν θέλετε να δημοσιεύουμε, ό,τι ευχάριστο ή δυσάρεστο σας συνέβη (Γεννήσεις-Θάνατοι, Μνημόσυνα, Επιτυχίες, Αποφοιτήσεις από σχολές, Διάφορες διακρίσεις κ.λπ.). Επίσης να μας ενημερώνετε για την αλλαγή της διεύθυνσής σας, ώστε να παίρνετε την εφημερίδα μας.

-Ό,τι γράφει αυτή η εφημερίδα θα είναι μια μέρα και η ιστορία του χωριού μας. Γι' αυτό ό,τι σχετικό για την Χρύσω το αναδημοσιεύουμε στα Χρυσιώτικα Νέα. Παρακαλούμε τους απανταχού Χρυσιώτες όταν διαβάζουν κάτι σχετικά με την Χρύσω, να μας στέλνουν ένα απόκομμα, με το όνομα της εφημερίδας και το όνομα αυτού που το έγραψε.

Η Χρύσω μας είναι από τα πιο όμορφα χωριά της Ευρυτανίας, αν όχι της Ελλάδας. Με φυσικές ομορφιές, με ευχάριστο και υγιεινό κλίμα, με άφθονα τρεχούμενα και παγωμένα νερά, με φιλόξενους κατοίκους. Επισκεφτείτε το, για ν' απολαύσετε τη φυσική ομορφιά, για να ξεκουραστείτε και να ηρεμήσετε. Λειτουργεί ο πρόσφατα ανακαινισμένος κοινοτικός ξενώνας με 13 κρεβάτια. Πληροφορίες: Θωμάς Καράνης Τηλ.: 22370-31184

GUS
KOSTOPANAGIOTIS
804-792-8817
2320 Riverside Drive Danville, VA 24540